

Pekel sproeien: dé oplossing

Pekel sproeien heeft de laatste jaren vaste voet op Nederlandse bodem gekregen. Logisch, want het is een heel effectieve en efficiënte methode van gladheidpreventie. Toch zijn er nog veel vooroordelen over pekelsproeien.

In Denemarken, en in heel Scandinavië overigens, hoef je professionals niet meer uit te leggen wat de voordelen van pekelsproeien zijn. Er is minder zout bij nodig en de standtijd is relatief langer. Pekel werkt direct en hoeft niet te worden ingereken door het verkeer. Dat is met name belangrijk op fietspaden. Het gevolg: lagere zoutkosten en er komt minder zout in het milieu. Tussen Denemarken en Nederland is er wat pekelsproeien betreft een duidelijke connectie. Het Deense Epoke produceert strooi- en sproeimachines en Schuitemaker importeert en verkoopt dit materieel in Nederland. 'We doen overigens veel méér', zegt Hans Barvelink, die bij Schuitemaker verantwoordelijk is voor Business Development. 'Ons bedrijf voorziet in het hele spectrum van gladheidsbestrijding. Van strooimachines tot sneeuwbezems en van zoutoplossers tot opslagfaciliteiten.' Hans Barvelink ontzenuwt een aantal misverstanden rond pekelsproeien.

Actieradius

Eén van de meest gehoorde argumenten om niet te gaan sproeien is de kleinere actieradius. Een vijf-kuubs sproeiwagen moet in vergelijking met een vijf-kuubs strooiwagen vaker naar het depot op en neer rijden. Waardoor de sproeiactie langer duurt en ook minder efficiënt is. 'Maar waarom zouden we ons laten beperken door de capaciteit van het materieel? Zorg voor meer capaciteit en daarmee voor een grotere actieradius. Vervolgens kunnen alle voordelen van pekelsproeien worden verzilverd,' zegt Hans Barvelink. 'Neem de voertuigen waarmee veel aannemers de weg op gaan. Die zijn zwaar overgedimensioneerd voor het werk dat ze moeten doen. Men rijdt met (deels) zesassige vrachtwagens waarop een vijf-kuubs sproeier of strooier staat, terwijl deze wagens probleemloos het vier- of vijf-voudige van het gewicht aankunnen. Gebruik een sproeimachine met voldoende capaciteit, dan kan de route in één rit worden afgewerkt.'

Tijdslimiet

'Een ander aspect is de tijd waarbinnen een strooi- of sproeiactie moet zijn voltooid. 'Voor curatieve acties geldt een termijn van één uur,' zegt Hans Barvelink. 'En dat is terecht, misschien zelfs nog te lang, want binnen één uur kan bijvoorbeeld heel wat sneeuw worden vast gereden. Maar bij preventieve

Fabriek en kantoor van Schuitemaker in Rijssen.

acties is diezelfde tijdslimiet helemaal niet relevant. Waarom zou een actie die laat op de avond wordt ingezet, terwijl het pas tegen de ochtend glad wordt, per se binnen een uur moeten zijn afgerond? Wanneer kleinere sproeimachines worden ingezet, gaat het zeker niet lukken binnen een uur. Met (veel) grotere sproeiers waarschijnlijk wél. Maar het probleem hier is niet de capaciteit, maar de tijdslimiet. Als die vervalt, is er geen enkel bezwaar om wat vaker op en neer te rijden en de route te sproeien. Dat is beslist minder efficiënt dan rijden met grotere sproeimachines, maar principieel zijn er geen bezwaren. Alleen zal hiervoor de instructie (het zogenoemde strooiprotocol) moeten worden aangepast.'

Capaciteit en temperatuur

Infrastructuur. Ook zo'n heikel punt. Iedereen weet toch dat je voor pekelsproeien veel meer opslagcapaciteit nodig hebt dan voor zout? 'Strikt genomen: ja,' beaamt Hans Barvelink. 'Maar om te beginnen: vrijwel iedereen beschikt nu al over een

pekelopslag sinds nat zout strooien dé praktijk is geworden in Nederland. Het gaat dus hooguit om het opschalen van die pekelopslag.' En dan is er natuurlijk het zogenaamde "feit" dat pekelsproeien maar werkt tot 6 à 7 graden onder nul. Hans Barvelink: 'Het gaat niet om de vraag tot welke temperatuur pekelsproeien, maar tot welke temperatuur zout, natriumchloride, werkt. Dat is in de praktijk' maar tot ongeveer tien graden onder nul. Moet je dan, voor die enkele keer dat je in ons land een uitschieter naar beneden hebt, dan maar helemaal niets doen met pekelsproeien? Gezien de enorme voordelen van sproeien, lijkt mij dat geen goed idee. Natuurlijk, je moet kennis van zaken hebben en weten wat je doet als je gaat sproeien. Maar dat geldt voor elke methode! Bij Schuitemaker zijn wij er dan ook van overtuigd dat sproeien een belangrijke oplossing is voor Nederland.'

¹ In theorie werkt zout tot -21°C, bij een oplossing van 23,3%. Dat is echter een verzadigde zoutoplossing. In de praktijk, op de weg, is de zoutconcentratie in het smeltwater hooguit 10%, wat overeenkomt met een vriespuntverlaging van ongeveer 7°C.

Zoutsilo's voor pekelopslag

Het in Rijssen (provincie Overijssel) gevestigde familiebedrijf Schuitemaker ontwikkelt, produceert en verkoopt al ruim negentig jaar landbouwmachines. Daarnaast biedt het circa 150 medewerkers tellende Schuitemaker een totaalpakket aan winterdienst oplossingen. Onlangs bezorgde Schuitemaker de gemeente Assen een primeur met de levering van de eerste zoutsilo in Nederland. Daar worden strooiwagens snel, veilig en zonder morsen beladen. Zulke silo's kunnen ook voor pekelopslag worden gebruikt.